

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wykorzystanie potencjału grup defaworyzowanych na obszarach wiejskich i małych miast

Ireneusz Kamiński

Szkolenie LGD Zalew Zegrzyński
Jachranka, 25 września 2017 roku

Ireneusz Kamiński

- Absolwent Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego
- Od 1982 roku zajmuję się różnymi aspektami rozwoju lokalnego i współpracy międzynarodowej
- Od 2005 roku uczestniczę w realizacji podejścia Leader
- Animator, ekspert i członek Lokalnych Grup Działania i Lokalnych Grup Rybackich
- Autor Strategii Zrównoważonego Rozwoju JST, LGD i LGR
- Organizator wyjazdów studyjnych Mazowieckiego UM i LGD do Irlandii (2009), Finlandii (2010, 2014), Holandii (2011), Danii (2012), Węgier (2013), Włoch (2015)
- Ekspert Geograficzny FARNET Support Unit w Brukseli
- W przeszłości m.in. Dyrektor Biura Promocji Gospodarczej w UW w Płocku, Dyrektor Programu UE Euro Info w Polsce, ekspert KE w programach PHARE, TEMPUS i INTERREG, właściciel firmy szkoleniowo-doradczej EUKON, Prezes Zarządu MCRL CIFAL Płock

Co to jest wykluczenie społeczne?

- ▶ **Wykluczenie społeczne** to sytuacja, w której dana jednostka będąca członkiem społeczeństwa nie może normalnie uczestniczyć w działaniach obywateli tego społeczeństwa, przy czym ograniczenie to nie wynika z jej wewnętrznych przekonań, ale znajduje się poza kontrolą wykluczonej jednostki.
- ▶ Wykluczenie społeczne jest zjawiskiem wielowymiarowym i w praktyce oznacza niemożność uczestnictwa w życiu gospodarczym, politycznym jak i kulturowym, w wyniku braku dostępu do zasobów, dóbr i instytucji, ograniczenia praw społecznych oraz deprivacji potrzeb.

Co to jest wykluczenie społeczne?

Grupami społecznymi najbardziej narażonymi na wykluczenie społeczne są:

- ▶ osoby niepełnosprawne,
- ▶ osoby chore psychicznie,
- ▶ uzależnieni,
- ▶ długotrwale bezrobotni,
- ▶ opuszczający zakłady karne i poprawcze,
- ▶ kobiety samotnie wychowujące dzieci,
- ▶ ofiary patologii życia rodzinnego,
- ▶ osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych,
- ▶ starsze osoby samotne,
- ▶ bezdomni,
- ▶ dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych oraz wychowujące się poza rodziną,
- ▶ osoby będące imigrantami oraz członkowie mniejszości narodowych (np. członkowie społeczności romskiej).

Co to jest wykluczenie społeczne?

- ▶ Prawdopodobieństwo dotknięcia wykluczeniem zwiększa się gdy jednostka posiada kilka cech charakterystycznych dla wyżej wymienionych grup społecznych (np. uzależniony, długotrwale bezrobotny chronicznie chory imigrant).
- ▶ Wielość definicji i względny charakter zjawiska wykluczenia

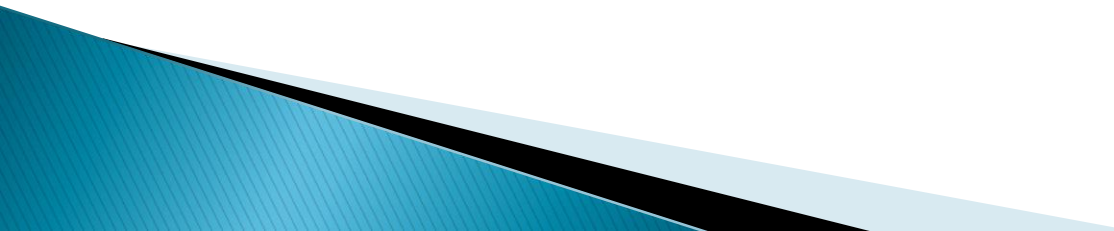
Grupy defaworyzowane na obszarze LGD Zalew Zegrzyński

Grupy defaworyzowane (wykluczone/zagrożone wykluczeniem), wskazywane przez mieszkańców obszaru LGD ZZ i wynikające z przeprowadzonej analizy, to przede wszystkim:

- ▶ **bezrobotni**, młodzi do 35 lat, grupa 50+ (problemy: brak pracy i wynikająca z niego degradacja ekonomiczna i społeczna),
- ▶ **osoby ubogie** (korzystające z pomocy GOPS) i **niepełnosprawne** (problemy: wykluczenie ekonomiczne i społeczne, świadoma lub nieświadoma dyskryminacja),
- ▶ **dzieci, młodzież do 35 roku życia** (ograniczone możliwości kształcenia i rozwoju osobistego poza ośrodkami gminnymi),
- ▶ **osoby w wieku 50+** (problem: rosnące wykluczenie zawodowe i społeczne),
- ▶ **kobiety** (problem: wykluczenie zawodowe i społeczne).

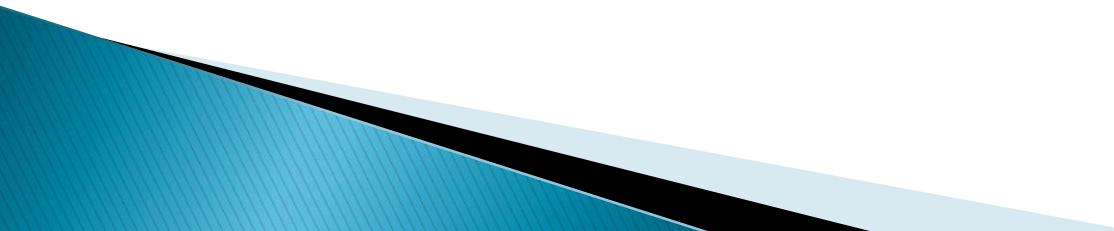
Wsparcie grup defaworyzowanych w ramach realizacji Strategii RLKS na lata 2016 –2023 LGD Zalew Zegrzyński

Wsparcie tych grup będzie następować przez:

- ▶ dotacje na podejmowanie działalności gospodarczej i promocję na rynku pracy (bezrobotni),
 - ▶ poprzez zwrócenie uwagi społeczności lokalnych na ich potrzeby, aktywizację społeczną i integrację (osoby ubogie i niepełnosprawne, 50+),
 - ▶ rozwój osobisty, wspieranie dotacjami działań realizujących ich potrzeby (dzieci i młodzież),
 - ▶ poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań ich problemów (bezrobotni, osoby ubogie i niepełnosprawne, 50+).
-

Wsparcie grup defaworyzowanych w ramach realizacji Strategii RLKS na lata 2016 –2023 LGD Zalew Zegrzyński

Projekty, które chcą uzyskać wsparcie finansowe LGD muszą być zgodne ze Strategią, czyli:

- 1 / realizować cel ogólny i odpowiadający mu cel szczegółowy LSR
 - 2 / wpisywać się w odpowiadające im przedsięwzięcie
 - 3 / być adresowane do odpowiadającej przedsięwzięciu grupy docelowej
 - 4 / realizować odpowiadający przedsięwzięciu wskaźnik produktu
-

Cele i przedsięwzięcia Strategii RLKS 2016–2023 adresowane m.in. do grup defaworyzowanych, realizowane przez projekty grantowe

- ▶ **Cel ogólny 1: Rozwój gospodarczy obszaru LGD
Zalew Zegrzyński**
- ▶ Cel szczegółowy 1.3: Zintegrowana promocja oferty
gospodarczej i inwestycyjnej
- ▶ Przedsięwzięcie 1.3.1. *DOBRA promocja dźwignią
rozwoju*
- ▶ Grupa docelowa: potencjalni inwestorzy
- ▶ Wskaźnik produktu: Liczba operacji dla **promocji
gospodarczej obszaru**

Cele i przedsięwzięcia Strategii RLKS 2016–2023 adresowane m.in. do grup defaworyzowanych, realizowane przez projekty grantowe

- ▶ **Cel ogólny 1: Rozwój gospodarczy obszaru LGD
Zalew Zegrzyński**
- ▶ **Cel szczegółowy 1.4: Rozwój lokalnych produktów
obszaru, w tym turystycznych i ich zintegrowana
promocja**
- ▶ **Przedsięwzięcie 1.4.1. *Marka dla Zalewu***
- ▶ **Grupy docelowe: podmioty turystyczne, turyści,
bezrobotni (kobiety, 50+, rolnicy), młodzież,
odbiorcy produktów lokalnych**
- ▶ **Wskaźnik produktu: liczba operacji dot.
zintegrowanych produktów turystycznych**

Cele i przedsięwzięcia Strategii RLKS 2016–2023 adresowane m.in. do grup defaworyzowanych, realizowane przez projekty grantowe

- ▶ **Cel ogólny 2: Zrównoważony rozwój sektora rybackiego**
- ▶ Cel szczegółowy 2.3: Promocja sektora rybackiego w społeczności lokalnej
- ▶ Przedsięwzięcie 2.3.1. *Zalew rybactwem stoi*
- ▶ Grupa docelowa: JST, organizacje pozarządowe, instytucje odpowiedzialne za stan wód
- ▶ Wskaźnik produktu: Liczba operacji dotyczących rybackiego dziedzictwa

Cele i przedsięwzięcia Strategii RLKS 2016–2023 adresowane m.in. do grup defaworyzowanych, realizowane przez projekty grantowe

- ▶ **Cel ogólny 3: Rozwój społeczny obszaru LGD
Zalew Zegrzyński**
- ▶ **Cel szczegółowy 3.1: Inicjowanie współpracy grup
mieszkańców, organizacji, instytucji i firm**
- ▶ **Przedsięwzięcie 3.1.1. *W jedności siła i ... mądrość***
- ▶ **Grupa docelowa: Organizacje społeczne, JST, firmy**
- ▶ **Wskaźnik produktu: Liczba operacji dotyczących
inicjowania współpracy**

Cele i przedsięwzięcia Strategii RLKS 2016–2023 adresowane m.in. do grup defaworyzowanych, realizowane przez projekty grantowe

- ▶ **Cel ogólny 3: Rozwój społeczny obszaru LGD
Zalew Zegrzyński**
- ▶ **Cel szczegółowy 3.2: Aktywizacja społeczna i
integracja mieszkańców obszaru, w tym inicjowanie
innowacyjnych działań społecznych**
- ▶ **Przedsięwzięcie 3.2.1. *Więcej niż „sypialnia”***
- ▶ **Grupa docelowa: Organizacje społeczne, JST,
mieszkańcy, w tym dzieci i młodzież, kobiety, 50+**
- ▶ **Wskaźnik produktu: Liczba operacji dotycząca
aktywizacji społecznej i integracji**

Cele i przedsięwzięcia Strategii RLKS 2016–2023 adresowane m.in. do grup defaworyzowanych, realizowane przez projekty grantowe

- ▶ **Cel ogólny 3: Rozwój społeczny obszaru LGD
Zalew Zegrzyński**
- ▶ Cel szczegółowy 3.3: Promocja lokalnej kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
- ▶ Przedsięwzięcie 3.3.1. *Kultura czyni człowieka, historia tworzy naród*
- ▶ Grupa docelowa: JST, organizacje społeczne, Kościoły, mieszkańcy
- ▶ Wskaźnik produktu: Liczba operacji na rzecz kultury i dziedzictwa

Cele i przedsięwzięcia Strategii RLKS 2016–2023 adresowane m.in. do grup defaworyzowanych, realizowane przez projekty grantowe

- ▶ **Cel ogólny 3: Rozwój społeczny obszaru LGD
Zalew Zegrzyński**
- ▶ Cel szczegółowy 3.4: Rozwój szeroko pojętej edukacji ustawicznej
- ▶ Przedsięwzięcie 3.4.1. *Klucz do potęgi*
- ▶ Grupa docelowa: Organizacje społeczne, JST, mieszkańcy
- ▶ Wskaźnik produktu: Liczba operacji dotyczących edukacji

Cele i przedsięwzięcia Strategii RLKS 2016–2023 adresowane m.in. do grup defaworyzowanych, realizowane przez projekty grantowe

- ▶ Cel ogólny 3: **Rozwój społeczny obszaru LGD Zalew Zegrzyński**
- ▶ Cel szczegółowy 3.5: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wykorzystanie potencjału grup defaworyzowanych
- ▶ Przedsięwzięcie 3.5.1. *Niewykorzystany potencjał*
- ▶ Grupa docelowa: Grupy defaworyzowane: bezrobotni, 50+, kobiety
- ▶ Wskaźnik produktu: Liczba operacji dotyczących **grup defaworyzowanych**; Liczba operacji dotyczących **podmiotów ekonomii społecznej**

Cele i przedsięwzięcia Strategii RLKS 2016–2023 adresowane m.in. do grup defaworyzowanych, realizowane przez projekty grantowe

- ▶ **Cel ogólny 3: Rozwój społeczny obszaru LGD
Zalew Zegrzyński**
- ▶ **Cel szczegółowy 3.5: Przeciwdziałanie wykluczeniu
społecznemu i wykorzystanie potencjału grup
defaworyzowanych**
- ▶ **Przedsięwzięcie 3.5.2. *Zalew empatii***
- ▶ **Grupa docelowa: grupy defaworyzowane:
bezrobotni, 50+, kobiety, ubodzy, niepełnosprawni**
- ▶ **Wskaźnik produktu: Liczba operacji dotyczących
grup defaworyzowanych**

Cele i przedsięwzięcia Strategii RLKS 2016–2023 adresowane m.in. do grup defaworyzowanych, realizowane przez projekty grantowe

- ▶ **Cel ogólny 4: Zachowanie walorów środowiska obszaru LGD i przeciwdziałanie zmianom klimatu z wykorzystaniem innowacji organizacyjnych i technologicznych**
- ▶ **Cel szczegółowy 4.1: Edukacja ekologiczna i w zakresie zmian klimatycznych**
- ▶ **Przedsięwzięcie 4.1.1. *Cogito ergo sum***
- ▶ **Grupa docelowa: Mieszkańcy, w tym dzieci i młodzież, JST**
- ▶ **Wskaźnik produktu: Liczba operacji dotyczących edukacji ekologicznej**

Cele i przedsięwzięcia Strategii RLKS 2016–2023 adresowane m.in. do grup defaworyzowanych, realizowane przez projekty grantowe

- ▶ Cel ogólny 4: Zachowanie walorów środowiska obszaru LGD i przeciwdziałanie zmianom klimatu z wykorzystaniem innowacji organizacyjnych i technologicznych
- ▶ Cel szczegółowy 4.2: Współpraca na rzecz racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska obszaru
- ▶ Przedsięwzięcie 4.2.1. *Tylko jeden Zalew*
- ▶ Grupa docelowa: Jednostki sektora publicznego, NGO
- ▶ Wskaźnik produktu: Liczba operacji dotycz. **współpracy**